

Οι προσωπικές αντωνυμίες

Α) Δυνατοί και αδύνατοι τύποι

☛ Τα **3 πρόσωπα** που βάζω μπροστά από τα ρήματα όταν τα κλίνω λέγονται **προσωπικές αντωνυμίες**.

☛ Οι προσωπικές αντωνυμίες σχηματίζουν **δύο τύπους**:

- δυνατούς** (δισύλλαβοι ή τρισύλλαβοι) ▶ **εγώ- εμείς- εμένα -εμάς, εσύ - εσείς-εσένα- εσάς, αυτός- αυτή- αυτόν-αυτού-αυτής -αυτούς - αυτές- αυτά κτλ.**
- αδύνατους** (μονοσύλλαβοι) ▶ **μου- με-μας, σου- σε -σας, τον -την-του - το-τους-τις(τες)-τα**
- ☛ Κλίνονται ως εξής:

Α' πρόσωπο				
	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
	Δυνατοί τύποι	Αδύνατοι τύποι	Δυνατοί τύποι	Αδύνατοι τύποι
Ον.	εγώ		εμείς	
Γεν.	εμένα	μου	εμάς	μας
Αιτ.	εμένα	με	εμάς	μας

Β' πρόσωπο				
	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
	Δυνατοί τύποι	Αδύνατοι τύποι	Δυνατοί τύποι	Αδύνατοι τύποι
Ον.	εσύ		εσείς	
Γεν.	εσένα	σου	εσάς	σας
Αιτ.	εσένα	σε	εσάς	σας
Κλητ.	εσύ		εσείς	

Γ' πρόσωπο				
	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
	Δυνατοί τύποι	Αδύνατοι τύποι	Δυνατοί τύποι	Αδύνατοι τύποι
Ον.	αυτός, αυτή, αυτό	(τος, τη, το) ▶μόνο: «να τος, να τη, να το»	αυτοί, αυτές, αυτά,	(τοι, τες, τα) ▶μόνο: «να τοι, να τες, να τα»
Γεν.	αυτού, αυτής, αυτού	του, της, του	αυτών	τους
Αιτ.	αυτόν, αυτή(ν), αυτό	τον, τη(ν), το	αυτούς, αυτές, αυτά	τους, τις/τες, τα

Ασκήσεις:

1. Να γράψεις την κατάλληλη **προσωπική αντωνυμία** στη θέση κάθε **ονόματος**.

❁ Ο **Νίκος** διαβάζει τα μαθήματά του.

Αυτός διαβάζει τα μαθήματά του.

❁ Το **μωρό** κοιμάται.

.....

❁ Τα **παιδιά** παίζουν.

.....

❁ Οι **μαθητές** κάνουν ησυχία.

.....

❁ Η **τάξη** μας είναι μεγάλη.

.....

❁ Οι κοπέλες ακούνε μουσική.

.....

❁ Ξέρω τους γείτονες που μένουν δίπλα μας.

.....

2. Γράφω τις παρακάτω προτάσεις στον άλλο αριθμό :

<u>Ενικός αριθμός</u>		<u>Πληθυντικός αριθμός</u>
Εγώ τρέχω.	⇒	_____
_____	⇐	Εσείς ξεκουραστήκατε.
Αυτός χαίρεται.	⇒	_____
_____	⇐	Εμείς κοιμόμαστε.
Εσύ διάβασες.	⇒	_____
_____	⇐	Αυτές τρώνε.

3. Να ξαναγράψεις τις παρακάτω προτάσεις αντικαθιστώντας τα **ονόματα** με τους **αδύνατους τύπους** των προσωπικών αντωνυμιών.

❁ Άνοιξα της Κατερίνας την πόρτα.

Της άνοιξα την πόρτα.

❁ Έδωσα του δασκάλου μου το τετράδιο.

.....

❁ Έφερε **της μητέρας** του ένα δώρο.

.....

❁ Ζητούν **τον μπαμπά** στο τηλέφωνο.

.....

❁ Είδα **τους συμμαθητές** μου στο σχολείο.

.....

....

B) Προσωπική αντωνυμία ή οριστικό άρθρο;

- Για να μην μπερδεύουμε τους **αδύνατους τύπους του, τον, της, την, το, τους, τις, τα** του γ' προσώπου με τα οριστικά άρθρα που τους μοιάζουν, αρκεί να θυμόμαστε ότι:
  - Οι αδύνατοι τύποι του γ' προσώπου της **προσωπικής αντωνυμίας** συνοδεύουν **ρήματα** και είτε βρίσκονται μπροστά είτε πίσω από αυτά ▶ **τον είδα, φώναξέ τον**
  - Τα άρθρα είναι πριν από ουσιαστικά ή επίθετα ▶ **τον δάσκαλο, τον καλό δάσκαλο**

Ασκήσεις:

1. Να υπογραμμίσεις στις παρακάτω προτάσεις τους **αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών** (συνοδεύουν **ρήμα**).

Τα βιβλία που έφερες **άφησέ τα** εδώ.

Τη φώναξα **τη** Μαίρη.

Δες **τον** κήπο, **τον** έφτιαξα εγώ.

Τους φίλους θα **τους** δεις σύντομα.

Προσπάθησα να **το** αγοράσω αυτό **το** παιχνίδι.
αυτοκινήτου.

Του έφερα το κλειδί **του**

Τις ξέρω, **τις** φίλες σου.

Τα φρούτα **τα** αγοράζουμε από τη λαϊκή.

2. Υπογραμμίζω στο παρακάτω κείμενο τους **αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών** και κυκλώνω τα **οριστικά άρθρα**:

Θυμάμαι : Οι **προσωπικές αντωνυμίες** αναφέρονται σε **ρήματα**, ενώ τα **άρθρα** είναι πριν τα **ουσιαστικά ή τα επίθετα** .

- ❁ Είδα τον **Πέτρο**. Τον είδα που έπαιζε στο πάρκο.
- ❁ Συνάντησα την Ελένη και τη ρώτησα από πού πήρε την τσάντα της.
- ❁ Τη γιαγιά την πήγαν στο νοσοκομείο, γιατί αρρώστησε.
- ❁ Τους έδωσαν τα δώρα και τους ευχήθηκαν καλή χρονιά.
- ❁ Τις στολές τους τις έραψαν στη μοδίστρα της γειτονιάς.
- ❁ Της Ελένης της αρέσουν πολύ τα γλυκά.

Γ) Και λίγη ανάγνωση

Ο μαύρος ήλιος

Και οι γιατροί κάνουν λάθη πότε πότε. Και οι γονείς ανησυχούν μερικές φορές χωρίς ιδιαίτερο λόγο. Δύο ιατρικά λάθη θα διορθωθούν έγκαιρα, αν διαβάσετε προσεκτικά τη φρασούλα «είναι η έκλειψη του ήλιου», που συνοδεύει τη ζωγραφιά του κοριτσιού.

Η κόρη μου ζωγράφισε ολόμαυρο έναν ήλιο. Είχε βάλει γύρω γύρω πού και πού καμιά ακτίνα με μπογιά πορτοκαλί.

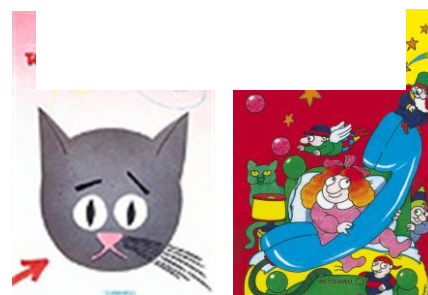
Έκοψα λοιπόν το φύλλο το 'δειξα σ' ένα γιατρό που αμέσως πήρε ύφος λυπημένο σοβαρό και μου είπε ορθά κοφτά «θα 'χει ψυχολογικά».

«Μέσα στο μυαλό της κρύβει κάτι κι είναι λυπημένη και τα βλέπει όλα μαύρα η καημένη, μα αν το πρόβλημά της είναι οφθαλμολογικό, πήγαινε στον ειδικό να της βάλει γιατρικό».

Ακούγοντας αυτά για το παιδί μου από το φόβο παρά λίγο να κοπεί η αναπνοή μου. Μα κοιτώντας πάλι, βρήκα σε μια γωνιά του φύλλου μια φρασούλα που έλεγε: «είναι η έκλειψη του ήλιου».

Τζιάνι Ροντάρι (1920 - 1980)

Από τους μεγαλύτερους παραμυθάδες, Ιταλός στην καταγωγή. Είχε πολλές νέες ιδέες και πρόσφερε πολλά στη σύγχρονη παιδική λογοτεχνία. Μερικά έργα του: **Το βιβλίο με τα λάθη**, **Ένα λεπτό κρεμμύδι**, **Παραμύθια απ' το τηλέφωνο**.

Δραστηριότητες

1. Τις δυο πρώτες στροφές **αντιγραφή & ορθογραφία** στο τετράδιό σου.
  2. Γιατί το κορίτσι του ποιήματος ζωγράφισε έναν μαύρο ήλιο;
-
-

3. Ξέρεις τι είναι έκλειψη ηλίου; Πάτα το ακόλουθο link να δεις: <https://safeyoutube.net/w/3rhD>

Ώρα για παιχνίδι!

α) Προσωπικές αντωνυμίες

<http://inschool.gr/G3/LANG/ANTONYMIES-PROSOPIKES-ADYNATOI-PRAC-G3-LANG-MYtriviaGLAM1-1501051252-tzortzisk/index.html>

β) Ασκήσεις ορθογραφίας

➤ <http://inschool.gr/G3/LANG/Z-XEIMONAS-PARAMYTHI-ORTHO-PRAC-G3-LANG-HPordBstGRParts-1412301405-tzortzisk/index.html>

➤ <http://inschool.gr/G3/LANG/Z-XEIMONAS-PARAMYTHI-ORTHO-PRAC-G3-LANG-HPclickon-1412301350-tzortzisk/index.html>

➤ <http://inschool.gr/G3/LANG/Z-XEIMONAS-PARAMYTHI-ORTHO-PRAC-G3-LANG-MYchooseMonk-1411232300-tzortzisk/index.html>

Καλή ξεκούραση, τώρα!

Οι δάσκαλοί σας, Νίκη & Δημήτρης